

NAAR EEN KWALITATIEF GOED KEURMERK VOOR GOEDE DOELEN ORGANISATIES IN NEDERLAND

**EEN INITIATIEF VAN
INSTITUUT VOOR SPONSORING EN FONDSSENWERVING
STICHTING NATIONALE GOEDE DOELEN TEST**

**HOOFDELEMENTEN VAN EEN KWALITATIEF GOED KEURMERK
VERSIE 17 JUNI 2008**

Geachte Lezer,

Zoals u wellicht weet spannen het Instituut voor Sponsoring en Fondsenwerving en de Stichting Nationale Goede Doelen Test (SNGDT) zich gezamenlijk in om te komen tot een kwalitatief goed keurmerk voor goede doelen organisaties in Nederland. We hebben de afgelopen maanden een document opgesteld met de hoofdelementen voor een dergelijk keurmerk. Vervolgens hebben we dit document voorgelegd aan circa twintig personen die in verschillende disciplines in de goede doelen sector actief zijn. Hun op- en aanmerkingen hebben we in deze versie van het document verwerkt.

Graag zouden wij uw mening vernemen over de inhoud van dit document. U kunt uw mening geven via het reactieformulier op de website www.keurmerkgoededoelen.nl of via het e-mailadres info@keurmerkgoededoelen.nl. We zullen uw mening vertrouwelijk behandelen. Tot medio augustus gaan we de meningen verwerken. Uiteraard kunnen we niet garanderen dat wij uw op- en aanmerkingen overnemen, maar we garanderen wel dat we aan u en de anderen die de moeite nemen om hun mening te geven verantwoording zullen afleggen waarom we specifieke op- en aanmerkingen wel of niet hebben overgenomen.

Wij hopen dat u uw mening niet alleen met ons deelt maar ook met uw collega's en relaties in de goede doelen sector. Wij vinden namelijk dat het de hoogste tijd is voor een brede discussie binnen de sector over vragen als:

- Voor wie is een keurmerk primair bedoeld? Voor donateurs of voor goede doelen organisaties?
- Welk doel moet een keurmerk dienen? Bevorderen dat de werving en besteding van fondsen door goede doelen organisaties op een verantwoorde wijze plaatsvindt of bevorderen dat goede doelen organisaties behoorlijk inzicht geven in hun prestaties?
- Waarop moet een keurmerk zich primair richten? Op *wat* een goede doelen organisatie bij haar doelgroep bereikt of op *hoe* een goede doelen organisatie dit bereikt?
- Moeten de kosten van en de inspanning voor een keurmerk zodanig beperkt zijn dat een keurmerk haalbaar is voor alle ANBI-instellingen?

Zoals duidelijk moge zijn is een kwalitatief goed keurmerk naar onze mening van groot belang is voor de Nederlandse goede doelen sector. Met dit document hopen we een eerste stap te zetten op weg naar zo'n keurmerk. Maar wij hebben de wijsheid niet in pacht. Alleen met de input van u en vele anderen uit de sector wordt zo'n keurmerk realiteit. We hopen daarom dat u tijd wilt vrijmaken om dit document te lezen, en om uw op- en aanmerkingen met ons en anderen te delen.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Peter Helmer
Voorzitter ISF

Bart Hartman
Voorzitter SNGDT

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	DEFINITIES	7
3	KEURMERKCRITERIA.....	9
4	RAPPORTAGE EN KEURING	11
5	KOSTEN VAN HET KEURMERK VOOR GDO'S.....	13
6	BEHEER VAN HET KEURMERK.....	14
7	VOLGENDE STAPPEN EN TIJDSPLANNING	15

1 INLEIDING

Het Instituut voor Sponsoring en Fondsenwerving ('ISF') en de Stichting Nationale Goede Doelen Test ('SNGDT') zijn eind 2007 een samenwerking aangegaan om te komen tot één kwalitatief goed keurmerk voor goede doelen organisaties ('GDO's'). Onder 'een kwalitatief goed keurmerk' verstaan het ISF en de SNGDT een keurmerk dat voldoet aan de volgende criteria:

- Het keurmerk dient de informatiebehoefte van donateurs ten aanzien van GDO's te bevredigen. Gezien deze informatiebehoefte heeft inzicht in de prestaties van GDO's een belangrijke plaats in het keurmerk.
- Het dient voor donateurs en andere belanghebbenden duidelijk te zijn wat het beschikken over het keurmerk wel en niet betekent.
- Het verkrijgen en behouden van het keurmerk door een GDO dient een zodanige beperkte inspanning te vergen en zodanig beperkte kosten met zich mee te brengen dat het keurmerk te verkrijgen en te behouden is voor minimaal de helft van het aantal ANBI-instellingen (circa 9.000 instellingen); zowel kleine als grote ANBI-instellingen.
- Het Keurmerk dient te voldoen aan de eisen die de Raad voor Accreditatie stelt.

Het ISF en de SNGDT realiseren zich dat zeker het eerste en het derde criterium op gespannen voet met elkaar staan. Het zal veel creativiteit en doorzettingsvermogen vergen om de criteria met elkaar te verenigen. Echter, het is verschillende andere branches gelukt om vergelijkbare criteria met elkaar te verenigen. Dus waarom zou het de filantropische sector niet lukken?! Ook realiseren het ISF en de SNGDT zich dat het CBF-Keur niet aan de eerste drie criteria voldoet. Daarom hopen het ISF en de SNGDT dat door het onderhavige document een discussie op gang komt binnen de sector die leidt tot een breed gedragen opinie over de criteria waaraan een keurmerk voor GDO's moet voldoen.

Het ISF heeft de afgelopen 2 jaar middels overleg met het CBF geprobeerd om het CBF-Keur zodanig aangepast te krijgen dat het voldoet aan de hiervoor genoemde criteria. Dat is helaas niet gelukt. Het zelf laten zien hoe een dergelijk Keurmerk er concreet uitziet, is volgens het ISF en de SNGDT de enige overgebleven weg naar het beoogde kwalitatief keurmerk. Het ISF en de SNGDT hopen oprecht dat als het CBF hiervan kennis neemt het CBF gaat inzien dat een keurmerk dat voldoet aan de hiervoor genoemde criteria wel degelijk mogelijk is. Op het moment dat de hoofdelementen van een dergelijk keurmerk gereed zijn, zullen het ISF en de SNGDT het CBF uitnodigen voor een open gesprek om na te gaan hoe dit keurmerk geconcretiseerd kan worden; door het CBF of door het CBF in samenwerking met het ISF en de SNGDT. Als dit gesprek en eventuele vervolgesprekken op een redelijke termijn onverhoopt niet leiden tot de concretisering van het beoogde kwalitatief goede keurmerk ('Keurmerk'), rest het ISF en de SNGDT niets anders dan het Keurmerk zelf te concretiseren en tot een succes te maken.

Het ISF en de SNGDT hebben het European Certification Bureau ('ECB') gevraagd om hen te ondersteunen bij het ontwikkelen van het Keurmerk. Het ECB heeft veel ervaring op het gebied van keurmerken en certificering.

Het hoofddoel dat het ISF en de SNGDT nastreven met het Keurmerk is bevorderen dat GDO's Behoorlijk Inzicht geven in hun Prestaties (zie hoofdstuk 2 voor definities) en dat GDO's optimaal Presteren. Uitgesplitst naar doelgroep is het doel:

1. Bevorderen dat donateurs op een efficiënte manier voorzien worden van de informatie over GDO's waaraan zij behoefte hebben. Het Keurmerk beoogt donateurs handvatten te bieden voor het kiezen van een GDO. Echter de donateur dient zelf een keuze te maken. Het Keurmerk is uitdrukkelijk geen vervanging van het (zelfstandig) oordeel van donateurs.
2. Bevorderen dat GDO's optimaal Presteren en dat GDO's een Behoorlijk Inzicht geven in hun Prestaties. Alleen GDO's die een Behoorlijk Inzicht in hun Prestaties hebben zijn in staat om hun Prestaties op een gestructureerde manier te verbeteren. Dus Behoorlijk Inzicht is niet alleen in het belang van donateurs maar ook van GDO's zelf.

3. Bevorderen dat overheidsinstanties en andere belanghebbenden op een efficiënte wijze voorzien worden van de informatie over GDO's waaraan zij behoefte hebben.

Indien een GDO over het Keurmerk beschikt, betekent dit dat de betreffende GDO voldoet aan de Keurmerkcriteria. Of een GDO aan de Keurmerkcriteria voldoet wordt beoordeeld door een onafhankelijke Keuringsorganisatie. De Keurmerkcriteria en de wijze van beoordeling door de Keuringsorganisatie staan beschreven in het onderhavige document en zullen worden gepubliceerd op de website van de stichting die het Keurmerk gaat beheren. Keurmerkhouders zullen verplicht worden om de Keurmerkcriteria op hun website te publiceren. Met deze wijze van publiceren beogen het ISF en de SNGDT te bereiken dat voor donateurs en andere belanghebbenden duidelijk is wat het hebben van het Keurmerk wel en niet betekent.

Zoals eerder vermeld is het *inzicht geven in de prestaties van GDO's* de kern van het Keurmerk. Met prestaties wordt hier bedoeld: het effect dat de GDO heeft op haar doelgroep in een bepaald geografische gebied per €xxx donaties. Met doelgroep wordt hier bedoeld: een groep personen, een groep dieren, (een groep) objecten (een bepaald soort gebouwen, etc.) of een gebied (regenwoudgebied, zeegebied, etc.) waarvoor een GDO de situatie beoogt te verbeteren. Wij weten uit ervaring dat deze definities in eerste instantie bij veel GDO's nogal theoretisch en daardoor als niet werkbaar overkomen. Wij weten ook dat de meeste GDO's behoorlijk goed weten op welke doelgroep ze zich richten en wat ze bij die doelgroep willen bereiken, maar dat ze dit vaak niet helder op papier hebben staan. Het Keurmerk wil GDO's stimuleren en helpen, onder meer door goede definities aan te reiken, om hun doelgroep en hun beoogde effect helder vast te leggen. Zodat donateurs en andere belanghebbenden hier relatief eenvoudig inzicht in kunnen krijgen.

Het dient het volstrekt duidelijk te zijn dat bij het Keurmerk iedere GDO zelf kan bepalen hoe zij haar doelgroep en prestaties beschrijft; mits de beschrijving aan een 5-tal criteria voldoet (zie definitie 'Behoorlijk Inzicht' in het hoofdstuk Definities). Elke GDO, groot en klein, kan eenvoudig aan deze criteria voldoen. Het Keurmerk stelt dus uitdrukkelijk geen (minimum) eisen aan de prestaties van een GDO en de prestaties van een GDO worden dus ook niet door de Keuringsorganisatie beoordeeld. De Keuringsorganisatie beoordeelt uitsluitend of een GDO voldoet aan de Keuringscriteria. Om het zo duidelijk mogelijk te stellen: een GDO die totaal geen effect bij haar doelgroep realiseert, maar een Behoorlijke Inzicht geeft in deze slechte prestaties (en voldoet aan de andere Keuringscriteria), kan het Keurmerk verkrijgen.

Dit document bevat de beschrijving van het Keurmerk op de datum die onderaan elke bladzijde vermeld staat. Het document is als volgt tot stand gekomen. Het ISF, de SNGDT en het ECB hebben hun gedachten over het Keurmerk in een document vastgelegd. Vervolgens hebben zij dit document voorgelegd aan circa 20 personen uit de goede doelen sector. Hun op- en aanmerkingen zijn verwerkt en het onderhavige document is daarvan het resultaat. Dit document wordt op 17 juni a.s. tijdens het Civil Society Congres breder verspreid met als doel om zoveel mogelijk belanghebbenden de kans te geven om hun mening te geven. In de periode juli – augustus zal het Keurmerk bij een representatieve groep GDO's getest worden. In oktober zullen de eerste GDO's gekeurd gaan worden. Voor de goede orde merken wij op dat deze planning van toepassing is als de hiervoor bedoelde gesprekken met het CBF op korte termijn niet leiden tot het beoogde resultaat.

Nu dat de contouren van het Keurmerk helder worden, worden ook de verschillen met het CBF-Keur duidelijk. De belangrijkste verschillen zijn:

- De doelstelling. De doelstelling van het CBF is het bevorderen dat de werving van en besteding van fondsen op een verantwoorde wijze plaatsvindt. De doelstelling die het ISF en de SNGDT met het Keurmerk nastreven is het bevorderen dat GDO's behoorlijk inzicht geven in hun prestaties en dat GDO's optimaal presteren.

- Het Keurmerk focust op het geven van inzicht in de prestaties van de GDO's. Het CBF-Keur focust met name op de kwaliteit van het bestuur, van de organisatie en van de verslaglegging.
- Het Keurmerk maakt voor haar criteria maximaal gebruik van bestaande (wettelijke) regelingen voor GDO's, zoals o.a. de ANBI-regeling, om dubbel werk voor GDO's te voorkomen. De criteria van het CBF-Keur overlappen met de criteria van o.a. de ANBI-regeling.
- Voor het keuren wordt bij het Keurmerk maximaal gebruik gemaakt van organisaties die al bepaalde aspecten van een GDO controleren, o.a. de externe accountant van een GDO. Het CBF doet dit niet. Gegevens die door de externe accountant zijn gecontroleerd worden door het CBF opnieuw gecontroleerd.
- Door het voorgaande is de hoeveelheid informatie die een GDO moet verstrekken om voor het Keurmerk in aanmerking te komen vele malen kleiner dan een GDO aan het CBF moet verstrekken om voor het CBF-Keur in aanmerking te komen. En de vergoeding die een GDO jaarlijks voor het Keurmerk moet betalen zal substantieel lager zijn dan de vergoeding die het CBF in rekening brengt.
- Het Keurmerk wil aanzetten tot een grotere mate van, en een meer uniforme wijze waarop een GDO nadenkt en communiceert over haar doelgroep, activiteiten, output en effectiviteit. Het CBF-Keur heeft dit doel in veel mindere mate.
- Het Keurmerk moet uitgroeien tot een algemeen aanvaard en openbaar beoordelingsschema voor GDO's, vergelijkbaar met een nationale of internationale norm. Het CBF voert een eigen beoordelingsschema uit, onder eigen naam.

Ten slotte nog enkele opmerkingen over de wijze waarop het ISF en de SNGDT draagvlak voor het Keurmerk willen creëren bij GDO's. Op de eerste plaats zullen het ISF en de SNGDT dit document verspreiden zodat iedereen die zijn/haar mening wil geven dit eenvoudig kan doen. Op de tweede plaats zal het keurmerk getest worden bij een representatieve groep GDO's. Op de derde plaats zal de Nationale Goede Doelen Obligatie ingezet worden. Dit is een beleggingsproduct dat recent door de SNGDT is ontwikkeld. De essentie van het product is dat de belegger een netto (fiscaal) rendement van 3%-4% (afhankelijk van het marginale IB-tarief van de belegger) per jaar realiseert en dat de jaarlijkse opbrengst van de beleggingen (naar verwachting gemiddeld 8% per jaar over een periode van 10 jaar) gedoneerd wordt aan GDO's die over het Keurmerk beschikken. Waarbij elke individuele belegger bepaalt aan welke GDO's de beleggingsopbrengst van zijn/haar Obligaties wordt gedoneerd. Uiteraard is elke GDO die over het Keurmerk beschikt vrij om te beslissen of zij als potentiële beneficiënt van de Obligaties wil worden geregistreerd. De Nationale Goede Doelen Obligatie is een uniek product dat voor de belegger een redelijk rendement oplevert en dat GDO's zonder inspanning donaties oplevert. De Nationale Goede Doelen Obligatie zal gepromoot en gedistribueerd gaan worden minimaal één van de grote banken in Nederland.

2 DEFINITIES

Activiteiten: de activiteiten die de GDO ontplooit om de beoogde output te produceren

ANBI: Een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) is een kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of algemeen nut beogende instelling die als zodanig door de Belastingdienst is aangewezen. Op 1 januari 2008 zijn voor ANBI's de belastingregels veranderd op het gebied van schenking, successie, en aftrek van giften (inkomsten- en vennootschapsbelasting).

Behoorlijk Inzicht. Op basis de Keurmerkcriteria worden vragen geformuleerd die een GDO die het Keurmerk aanvraagt moet beantwoorden. Met Behoorlijk Inzicht wordt in dit document bedoeld dat de antwoorden op de vragen aan de volgende criteria dienen te voldoen:

- De antwoorden moeten gesteld zijn in de Nederlandse taal, zoals vastgelegd in Van Dale.
- De antwoorden moeten te begrijpen en te reproduceren zijn voor een persoon met een Havo diploma. Indien de Keuringsorganisatie hieraan twijfelt, wordt het antwoord voorgelegd aan een panel van 5 personen met een Havo diploma. Tenminste 3 van de 5 personen moeten het antwoord begrijpen en kunnen reproduceren. Het begrijpen en kunnen reproduceren van de antwoorden wordt vastgesteld door vragen te stellen over de antwoorden. Ter zijde: de vragen en antwoorden komen op de website van de GDO te staan. Dus ook de bezoekers van de website moeten de antwoorden kunnen begrijpen.
- Elk antwoord dient helder aan te sluiten bij de vraag. In geval van twijfel wordt net zoals bij het vorige punt een panel van 5 personen ingeschakeld.
- De inhoud van de antwoorden dient gebaseerd te zijn op hetgeen over het betreffende onderwerp in interne documenten van de GDO is vastgelegd.
- De antwoorden dienen compact te zijn. Bij elke vraag wordt aangegeven hoe lang het antwoord maximaal mag zijn.

Doelgroep: een groep personen, een groep dieren, (een groep) objecten (een bepaald soort gebouwen, etc.) of een gebied (regenwoudgebied, zeegebied, etc.) waarvoor een GDO de situatie beoogt te verbeteren.

Donateur: iemand die schenkingen doet.

Effect: de aantoonbare verbetering in de situatie van de doelgroep van de GDO die veroorzaakt wordt door de output van de GDO.

GDO: Goede Doelen Organisatie; een organisatie die door de Belastingdienst is aangewezen als ANBI.

Keuring: de procedure waarin vastgesteld wordt of een GDO aan de Keurmerkcriteria voldoet.

Keuringsorganisatie: de organisatie die de Keuringen uitvoert. Dit zal in eerste instantie uitsluitend het ECB zijn.

Keurmerkcriteria: de eisen waaraan een GDO moet voldoen om voor het Keurmerk in aanmerking te komen.

Output: de concrete resultaten die de GDO produceert met haar kernactiviteiten, gebruikmakend van de inputfactoren (geld, vrijwilligers, etc.).

Prestaties: het Effect dat de GDO heeft op haar Doelgroep in een bepaald geografische gebied per €xxx donaties.

Presteren: activiteiten ontplooiën die leiden tot het beoogde Effect op de Doelgroep.

Rapportage: de informatie die een GDO aan de Keuringsinstantie moet verstrekken ten behoeve van de Keuring.

3 KEURMERKCRITERIA

Om voor het Keurmerk in aanmerking te komen dient een GDO te voldoen aan de volgende 8 criteria:

1. Beschikken over de ANBI-status

De GDO beschikt over de ANBI-status en voldoet derhalve aan de criteria die aan de ANBI-status gesteld worden.

2. Beschikken over bonafide bestuurders

Alle bestuursleden beschikken over een (gemeentelijke) verklaring van goed gedrag.

3. Fondsenwerven volgens de geldende gedragscode

De GDO houdt zich aan de door haar ondertekende gedragscode fondsenwerving. Het betreft hier de gedragscode van het NGF of het ISF of een andere in de branche algemeen aanvaarde gedragscode. De GDO geeft aan welke gedragscode zij gebruikt.

4. Behoorlijk Inzicht geven in de doelgroep en het beoogde effect

De GDO geeft een behoorlijk inzicht in wat de GDO bij wie wil bereiken en op welke wijze. Specifiek beschrijft de GDO de volgende zaken:

- Doelgroep waarop de GDO zich richt.
- Het geografische gebied waarop de GDO zich richt.
- Het Effect dat de GDO op haar doelgroep beoogt te hebben.
- De beoogde Output.
- De voornaamste geplande Activiteiten.
- De relatie tussen de beoogde Output en het beoogde Effect; anders gezegd: waarom denkt de GDO dat de Output die zij wil gaan produceren tot het beoogde Effect gaat leiden.

Op basis van elk criterium worden een aantal vragen geformuleerd. Bij elk vraag zal duidelijk aangegeven worden wat de maximale lengte is van het antwoord. Om de lezers nu al een gevoel te geven voor de maximale lengte geven we in dit document bij de criteria waarvoor dit relevant is indicatief aan wat de maximale lengte is van de antwoorden op de vragen die op dit criterium betrekking hebben.

Indicatieve maximale lengte antwoorden: 2,5 A4-tje.

5. Behoorlijk Inzicht geven in de belangrijkste risico's en de waarborgen

De GDO geeft behoorlijk inzicht in:

- de zaken die er voor zouden kunnen zorgen dat het beoogde effect in mindere mate wordt gerealiseerd dan wordt beoogd en dat de output kleiner is dan wordt beoogd.
- de wijze waarop de GDO deze risico's tracht te minimaliseren.
- de wijze waarop de GDO haar continuïteit tracht te waarborgen.

Indicatieve maximale lengte: 3 A4-tjes

6. Inzicht geven in de financiële kerngegevens

De GDO geeft inzicht in de hierna genoemde financiële gegevens. De juistheid van deze gegevens dient te worden bevestigd door de externe accountant van de GDO dan wel het externe administratiekantoor (dit laatste voor GDO's met jaarlijkse inkomsten van minder dan 50.000 euro). Voor het afgesloten boekjaar dienen de volgende gegevens te worden verstrekt:

- Totale inkomsten.
- Aantal verschillende donateurs waarvan de GDO donaties heeft ontvangen.
- Totale uitgaven.
- Uitgaven die direct ten goede komt aan de doelgroep.
- Voor elke persoon of organisatie (beneficiënt, bestuurder, werknemer, etc.) die een bedrag van de GDO ontvangt dat gelijk is aan of groter is dan 10% van de totale uitgaven van de GDO dient de volgende informatie te worden verstrekt: het ontvangen

bedrag, naam, adres, telefoonnummer, naam van de contactpersoon voor de GDO bij de organisatie en een beschrijving van de relatie tussen de GDO en de betreffende organisatie c.q. persoon. Eventuele familierelaties, bestuurlijke relaties, etc. dienen expliciet vermeld te worden. Indien er geen persoon of organisatie is die 10% of meer van de uitgaven ontvangt, dienen de hiervoor vermelde gegevens verstrekt te worden voor de 5 personen c.q. organisaties die de grootste bedragen hebben ontvangen.

- Aantal verschillende beneficianten c.q. projecten.
- Indirecte kosten bedrag (kosten fondsenwerving, kosten gebouwen, kosten voorlichting die niet op de doelgroep is gericht, etc.); dit bedrag plus de uitgaven die direct ten goede komen aan de doelgroep dient gelijk te zijn aan de totale uitgaven.
- Bedrag aan liquide middelen en liquide beleggingen per ultimo boekjaar.

De hiervoor genoemde gegevens zullen in de volgende fase van het de ontwikkeling van het Keurmerk nader gedefinieerd worden; zoveel mogelijk in lijn met de relevante richtlijnen. Ook zal in een volgende fase worden uitgewerkt wat precies onder een externe accountant en een extern administratiekantoor wordt verstaan.

7. Behoorlijk Inzicht geven in de gerealiseerde Prestaties versus de geplande Prestaties

De GDO geeft behoorlijk inzicht in hoe zij het afgelopen jaar heeft gepresteerd en hoe deze Prestaties zich verhouden tot de geplande Prestaties. Concreet geeft de GDO inzicht in de volgende zaken:

- Het deel van de Doelgroep (schatting van het aantal personen, aantal dieren, etc.) dat zij in het boekjaar beoogde te bereiken versus het deel van de Doelgroep dat zij daadwerkelijk bereikt heeft; met een verklaring voor het eventuele verschil.
- Een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van het beoogde Effect versus het gerealiseerde Effect op de Doelgroep. Met daarbij een beschrijving van de onderzoeken, analyses, etc. waarop de de evaluatie is gebaseerd.
- De geplande Output versus de gerealiseerde Output in kwalitatieve en kwantitatieve zin; met een verklaring voor het eventuele verschil.

Indicatieve maximale lengte: 3 A4-tjes. Op het eerste gezicht lijkt het voor met name grote GDO's onmogelijk om in maximaal 3 A4-tjes een Behoorlijk Inzicht te geven in de gerealiseerde Prestaties versus de geplande Prestaties. Echter dit is wel mogelijk want de algemeen directeur van (bijna) elke GDO kan in minder dan 5 minuten een beargumenteerd antwoord geven op de vraag of de GDO in het afgelopen jaar goed, matig of slecht heeft gepresteerd (voor wat hier met 'gepresteerd' wordt bedoeld, zie de definitie van Presteren in hoofdstuk 2). Dit antwoord is in essentie het antwoord dat bij dit criterium moet worden gegeven. En als de algemeen directeur geen idee heeft hoe de GDO heeft gepresteerd, is dat het antwoord dat hier moet worden gegeven. Ook zo'n antwoord is waardevol voor donateurs en andere belanghebbenden. Het is dus niet de bedoeling om hier voor een groot aantal verschillende projecten per project te vermelden of de doelstellingen zijn gerealiseerd. GDO's met een groot aantal projecten zouden een Behoorlijk Inzicht kunnen geven door bijvoorbeeld hun projecten als volgt te categoriseren: in a% van de projecten is boven budget gepresteerd; in b% van de projecten is conform budget gepresteerd; en in c% van de projecten is beneden budget gepresteerd. En door de projecten te wegen voor het besteedde geld wordt het gegeven inzicht nog groter. Dus het is wel degelijk mogelijk, ook voor grotere GDO's, om in maximaal 3 A4-tjes een Behoorlijk Inzicht te geven in de gerealiseerde Prestaties versus de geplande Prestaties

8. Helder communiceren met donateurs en andere belanghebbenden

- De GDO publiceert een jaarverslag waarin de hiervoor bedoelde zaken expliciet zijn opgenomen. Het jaarverslag is online dan wel digitaal beschikbaar.
- De GDO beschikt over een website waar op de homepage het logo van het Keurmerk vermeld staat en dat aangeklikt kan worden. Bij aanklikken verschijnt de in punt 1 tot en met 7 beschreven informatie in een standaardindeling (aangereikt door de Stichting die het Keurmerk gaat beheren) op het scherm.
- De GDO vermeldt het logo van het Keurmerk op haar website en op algemene communicatie uitingen.

4 RAPPORTAGE EN KEURING

Om te kunnen beoordelen of een GDO aan de Keurmerkcriteria voldoet dient de GDO jaarlijks een aantal vragen te beantwoorden en een aantal documenten te verstrekken (de 'Rapportage'). Er zal een website worden gebouwd waarop elke GDO die voor het Keurmerk in aanmerking wil komen en die over het Keurmerk beschikken een aparte rapportage pagina krijgt. Deze pagina is toegankelijk met een user-id en password. Op deze pagina staan de vragen die de GDO bij de aanvraag en vervolgens jaarlijks dient te beantwoorden. Bij elke vraag zal duidelijk worden aangegeven wat het gewenste detailniveau en de gewenste maximale lengte van het antwoord is. Het gewenste detailniveau zal met behulp van voorbeelden worden aangegeven.

Concreet bestaat de aanvraagprocedure uit de volgende stappen:

- De GDO meldt zich aan op de website van de Stichting die het Keurmerk beheert.
- De GDO maakt haar inschrijfgeld over aan de keuringsinstelling.
- De GDO krijgt u een code waarmee de GDO toegang krijgt tot de pagina van de betreffende GDO en waarop de GDO de Rapportage vragen kan beantwoorden.

De Rapportage bestaat uit vragen die betrekking hebben op de Keurmerkcriteria en uit een aantal algemene vragen. De algemene vragen hebben betrekking op de volgende informatie:

- Naam
- Adres
- ANBI nummer
- Telefoonnummer
- Email adres
- Website adres
- Bank- of gironummer voor donaties
- Namen, adressen en telefoonnummers (laatste twee punten worden niet gepubliceerd) van alle bestuursleden

Nadat een GDO alle vragen heeft beantwoord dient de GDO de pagina's met vragen en antwoorden uit te printen en dienen deze pagina's door de voorzitter en één ander bestuurslid van de GDO te worden ondertekend. Met deze ondertekening bevestigen de betreffende bestuurders dat de verstrekte informatie correct is.

Het ondertekende document dient de GDO samen met de volgende documenten per aangetekende post aan de Keuringsorganisatie te versturen:

- Verklaring van de externe accountant (dan wel het externe administratiekantoor)
- Verklaringen van goed gedrag
- KvK uittreksel (niet ouder dan zes maanden)
- Kopie van de statuten
- Kopie van een bankafschrift (niet ouder dan drie maanden)
- Kopie beschikking ANBI-status.

In het geval van onvolledige of onjuiste beantwoording van de vragen wordt hierover contact opgenomen met de GDO. Indien geen herstel wordt geleverd wordt het Keurmerk ingetrokken. Dit wordt gemeld op de website van de stichting die het Keurmerk beheert. Van GDO's waarvan vaststaat dat ze bewust onjuiste informatie hebben verstrekt wordt ook melding gemaakt op deze website.

De Keuring wordt uitgevoerd op basis van de Rapportage en steekproefsgewijze controles. Bij de steekproefsgewijze controles moet worden gedacht aan o.a.:

- Opvragen van specifieke documenten bij de GDO om te controleren of de Rapportage in lijn is met interne documenten van de GDO.
- Bellen met de bestuurders van een GDO om door te vragen over specifieke informatie die door de GDO is verstrekt.

- Bellen met organisatie of persoon die meer dan 10% van de totale uitgaven van een GDO heeft ontvangen) om bijvoorbeeld aanvullende vragen te stellen over de relatie tussen de GDO en de betreffende organisatie of persoon.
- Bellen met de externe accountant van de GDO om een nadere toelichting te krijgen op specifieke financiële informatie.

De Keuring wordt voor een belangrijk deel uitgevoerd op basis van de Rapportages van de GDO's. Dit zou ertoe kunnen leiden dat GDO's die Rapportages verstrekken met onjuistheden onterecht het Keurmerk verkrijgen. Het ISF, de SNGDT en het ECB zijn ervan overtuigd dat de kans hierop gering is. Hun overtuiging is gebaseerd op een combinatie van de volgende zaken:

- Elke bestuurder dient te beschikken over een verklaring van goed gedrag.
- Twee bestuursleden (de voorzitter plus een gewoon bestuurslid) moeten tekenen voor de juistheid van de verstrekte informatie. Als blijkt dat zij opzettelijk onjuiste informatie hebben verstrekt, plegen zij valsheid in geschrifte. Dit is een strafbaar feit.
- De financiële informatie moet voor juistheid worden ondertekend door de externe accountant. Ook hier geldt valsheid in geschrifte als bewust valse informatie is verstrekt.
- Elke GDO dient een aantal documenten te verstrekken waarvoor het enige moeite kost om ze te verkrijgen (kopie beschikking AMBI-status, kopie bankafschrift, kopie uittreksel KvK, kopie statuten, etc.). Het verkrijgen of het namaken van deze documenten is een drempel voor fraudeurs.
- Organisaties en personen die in een boekjaar meer dan 10% van de uitgaven van een GDO ontvangen moeten met naam, adres, naam contactpersoon, etc. vermeld worden in de Rapportage. En de juistheid hiervan moet bevestigd worden door de externe accountant. Bij onjuiste opgave wordt door zowel de GDO als de externe accountant valsheid in geschrifte gepleegd. Bovendien zal een GDO die 1 of meer van dergelijke veel ontvangende organisaties of personen heeft, extra aandacht van de Keuringsorganisatie krijgen.
- De Rapportage wordt verplicht gepubliceerd op de website van de Keurmerkhouders. Als er onjuistheden in de Rapportage staan, worden deze vroeg of laat opgemerkt door donateurs en andere belanghebbenden.
- Als tijdens een steekproefsgewijze controle materiële onjuistheden worden geconstateerd verliest de GDO het Keurmerk en publiceert de stichting die het Keurmerk beheert het feit dat de GDO het Keurmerk heeft verloren met de reden.

De Keuringsorganisatie stelt een rapport op van haar bevindingen en stelt dit ter beschikking aan de betreffende GDO. De verlening, opschorting en intrekking van het Keurmerk wordt uitgevoerd volgens het geaccrediteerde kwaliteitssysteem van ECB Nederland BV.

5 KOSTEN VAN HET KEURMERK VOOR GDO'S

Een belangrijk criterium voor het Keurmerk is zodanige kosten voor het verkrijgen en behouden van het Keurmerk dat het Keurmerk te verkrijgen en te behouden is voor minimaal de helft van de ANBI-instellingen. Uit een onderzoek van het CBF is gebleken dat een beperkte groep kleinere goede doelen maximaal €250 per jaar aan een keurmerk zouden willen uitgeven. Echter het ISF en de SNGDT denken dat als het keurmerk tastbare voordelen voor een GDO oplevert het jaarlijkse bedrag wat hoger zou mogen zijn. Voorlopig gaan het ISF en de SNGDT uit van een maximaal jaarlijks bedrag van €500. Echter het ISF, de SNGDT en het ECB streven naar een zo laag mogelijk jaarlijks bedrag binnen de criteria die in de inleiding zijn genoemd.

Een relatief laag jaarlijks bedrag is alleen mogelijk als de inspanning die de Keuring vergt beperkt is. Om dit te bereiken wordt maximaal gebruik gemaakt van internettechnologie. Daarnaast wordt van GDO's verlangd dat de Rapportage volledig is en inhoudelijk voldoet aan eisen die daaraan gesteld worden. Als een Rapportage niet aan de eisen voldoet en de GDO heeft hulp nodig van het ECB, brengt het ECB deze hulp tegen een nader te bepalen uurtarief in rekening aan de betreffende GDO.

De kosten kunnen ook laag worden gehouden door waarnemingen van donateurs. Een belangrijk onderdeel van het Keurmerk is de publicatie van de Rapportage op de website van de Keurmerkhouders. Indien er verschil bestaat tussen de inhoud van de Rapportage en de werkelijkheid zal dit vroeg of laat opgemerkt worden door donateurs. De stichting die het keurmerk gaat beheren zal donateurs aanmoedigen om (vermeende) onjuistheden in de Rapportage te melden aan de Stichting.

Een andere mogelijke methode om de vaste jaarlijkse kosten laag te houden is het in rekening brengen aan GDO's van een vergoeding voor controle indien tijdens een steekproefsgewijze controle blijkt dat de Rapportage van de GDO onjuistheden bevat.

Nadat het Keurmerk is getest zal definitief worden vastgesteld wat de jaarlijkse kosten voor de GDO's zijn.

Om te stimuleren dat ISF leden het Keurmerk aanvragen is het ISF voornemens om haar leden een tegemoetkoming in de kosten van het Keurmerk te verstrekken. Zodra duidelijk is hoe hoog de kosten van het Keurmerk zijn, bepaalt het ISF de omvang van de tegemoetkoming en de wijze waarop de tegemoetkoming wordt verstrekt. Waarschijnlijk gaat het ISF haar leden die over het Keurmerk beschikken een korting geven op de ISF contributie.

6 BEHEER VAN HET KEURMERK

Stichting Keurmerk

Het Keurmerk zal beheerd worden door een nog op te richten stichting ('Stichting'). Deze stichting heeft geen winstoogmerk. De Stichting heeft tot taak het Keurmerk in de markt te positioneren en de betrouwbaarheid en continuïteit van het Keurmerk te waarborgen.

Samenstelling van het bestuur van de Stichting

De Stichting zal een bestuur hebben dat bestaat uit personen die in staat moeten worden geacht de doelstelling van de stichting te realiseren en te waarborgen. Zij zullen werken volgens de statuten van de Stichting. Het ISF en de SNGDT zullen in het bestuur van de Stichting vertegenwoordigd worden.

College van Deskundigen

Het keuren van GDO's zal door de Stichting worden ondergebracht bij het ECB. ECB heeft een geaccrediteerde status van de Raad voor Accreditatie, en voldoet derhalve aan de eisen van de ISO 45000 serie. Onderdeel van de eisen van een geaccrediteerde keuringsinstelling is dat de door haar toegepaste keuringsschema's vallen onder een College van Deskundigen. Ook voor het Keurmerk zal een College van Deskundigen worden samengesteld. Voor dit College zal ECB de statuten opstellen die voldoen aan de eisen van accreditatie.

Samenstelling en taken van het College van Deskundigen

Het College van Deskundigen zal bestaan uit een afgevaardigde van alle partijen die belang hebben bij het Keurmerk, zonder dat één belang de boventoon zal voeren. De taken van het College zijn o.a. het adviseren aan het bestuur en ECB over de inhoud en interpretatie van de Keuringscriteria, het adviseren, gevraagd en ongevraagd, over alle elementen van het Keurmerk en het adviseren over problemen of conflicten die opkomen tijdens de toepassing van het Keurmerk.

7 VOLGENDE STAPPEN EN TIJDSPLANNING

Tot 15 oktober a.s. worden de volgende stappen gezet:

- Gesprek met het CBF (indien het CBF hiertoe bereid is) over de vraag aan welke criteria een keurmerk voor goede doelen dient te voldoen en of we kunnen komen tot één keurmerk dat aan deze criteria voldoet (datum gereed: 1 juli).
- Keurmerk voorleggen aan en uittesten met een representatieve groep GDO's (15 augustus).
- Meninge n over het document van zoveel mogelijk personen en instellingen vergaren en deze verwerken in het document (15 augustus)
- Keurmerk verder uitwerken en compleet maken (15 september).
- Lancering van het Keurmerk (1 oktober).
- Eerste Keuring afgerond (15 oktober).

Indien de uitkomsten van het gesprek met het CBF daar aanleiding toe geven, zal de planning aangepast worden.